

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-422/20 – 1

Lieta C-422/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 8. septembris

Iesniedzējtiesa:

Oberlandesgericht Köln (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 28. augusts

Atbildētājs un sūdzības iesniedzējs:

RK

Pieteicēja un atbildētāja:

CR

[..]

OBERLANDESGERICHT KÖLN [Federālās zemes Augstākās tiesas Ķelnē]

LĒMUMS

Mantošanas lietā

attiecībā uz 2017. gada 9. martā mirušā Vācijas pilsoņa, kura pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta bija Manilvā, Malagas provincē, Spānijā [..] mantojumu,

lietas dalībnieki ir:

1. CR kundze, [..],

pieteicēja un atbildētāja,

[..]

2. RK kungs, [..],

atbildētājs un pārsūdzības iesniedzējs,

[..]

Oberlandesgericht Köln 2. civillietu senāts

[..] **[oriģ. 2. lpp.]**

nolēma:

I.

[..]

II. Atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 267. panta 2. punktam (2016. gada 7. jūnija redakcijā, OV C 202, 164) Eiropas Savienības Tiesai (EST) tiek uzdoti šādi jautājumi prejudiciālā nolēmuma sniegšanai par Savienības tiesību interpretāciju:

1.

Vai saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 7. panta a) punktu, lai varētu uzskatīt, ka tiesa, kurā iepriekš celta prasība, ir atteikusies no jurisdikcijas, šai tiesai nepārprotami ir jāatsakās no jurisdikcijas vai arī pietiek ar to, ka tiesa atsakās netieši, ja no šī izteikuma interpretācijas var secināt, ka tiesa ir atteikusies no jurisdikcijas?

2.

Vai dalībvalsts tiesa, kuras jurisdikcijai būtu jāizriet no tā, ka citas dalībvalsts tiesa, kurā iepriekš celta prasība, ir atteikusies no jurisdikcijas, ir tiesīga pārbaudīt, vai ir izpildīti nosacījumi, lai tiesa, kurā iepriekš celta prasība, varētu pieņemt nolēmumu saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 6. panta a) punktu un 7. panta a) punktu? Cik lielā mērā ir sasaistošs tiesas, kurā iepriekš celta prasība, pieņemtais nolēmums? **[oriģ. 3. lpp.]**

a)

Vai dalībvalsts tiesa, kuras jurisdikcijai būtu jāizriet no tā, ka citas dalībvalsts tiesa, kurā iepriekš celta prasība, ir atteikusies no jurisdikcijas, ir tiesīga pārbaudīt, vai mantojuma atstājējs valsts tiesību aktus ir izvēlējis Regulas Nr. 650/2012 22. pantā paredzētajā kārtībā?

- 4 2017. gada 20. decembra nolēmumā *Amtsgericht Düren* mantošanas lietu tiesnesis atzina, ka ir konstatēti visi nepieciešamie fakti, lai izsniegtu pieprasīto mantošanas apliecību. [..]**[oriģ. 5. lpp.]**
- 5 Attiecībā uz lietas dalībnieka Nr.2 prasību senāts 2018. gada 4. jūlija [..] nolēmumā atzina, ka *Amtsgericht Düren* nav jurisdikcijas. [..] To senāts pamatoja šādi:
- 6 “[..] saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 15. pantu *Amtsgericht* nav jurisdikcijas, jo šajā mantošanas apliecību tiesvedībā Vācijas mantošanas lietu tiesām nav starptautiskas jurisdikcijas. [..].
- 7 Vācijas mantošanas lietu tiesu starptautisko jurisdikciju nevar noteikt, balstoties uz FamFG [Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit, Likuma par tiesvedību ģimenes lietās un bezstrīdus tiesvedības lietās] 105. pantu, lasot to kopsakarā ar tā 343. panta 2. un 3. punktu. Vietējai jurisdikcijai piesaistītais atbilstošais regulējums nav saderīgs ar Regulas Nr. 650/2012 4. pantu, jo Regulā noteiktā starptautiskā jurisdikcija attiecas – arī – uz valsts mantošanas apliecībām, piemēram, uz Vācijas tiesībās paredzēto mantošanas apliecību.
- 8 Eiropas Savienības Tiesas spriedumā, 21.06.2018 – C-20/17 [..], kas taisīts pēc apstrīdētā *Amtsgericht* nolēmuma pieņemšanas, ir norādīts:

“Minētās regulas 4. panta, saskaņā ar kuru šajā tiesību normā ir noteikta dalībvalstu tiesu starptautiskā jurisdikcija procedūrās par valsts mantošanas apliecību izdošanu, interpretācija pareizas tiesvedības interesēs Savienībā ir vērsta uz šā mērķa īstenošanu, ierobežojot paralēlo tiesvedību risku dažādu dalībvalstu tiesās un no tā iespējami izrietošo pretrunu risku. Turpretī Regulas Nr. 650/2012 mērķu īstenošanai tiktu likti šķēršļi, ja tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā šīs regulas II nodaļas noteikumi, it īpaši tās 4. pants, būtu jāinterpretē tādējādi, ka tajos nav noteikta dalībvalstu tiesu starptautiskā jurisdikcija procedūrām par valsts mantošanas apliecību izdošanu.”
- 9 Patiesi, EST nolēmums attiecas uz lietu, kurā runa bija par (*Amtsgericht Schöneberg* [Šēnebergas pirmās instances tiesas]) starptautisko jurisdikciju saskaņā ar FamFG 105. pantu, lasot to kopsakarā ar tā 343. panta 3. punktu. Tomēr atbilstoši EST noteiktajiem principiem Regulas Nr. 650/2012 4. pants ir pretrunā arī Vācijas mantošanas lietu tiesu starptautiskajai jurisdikcijai atbilstoši FamFG 105. pantam, lasot to kopsakarā ar tā 343. panta 3. punktu. [..] Tas tādēļ, ka šis regulējums ir piesaistīts pēdējai pastāvīgajai dzīvesvietai valstī, kamēr Regulas Nr. 650/2012 4. pants pamatojas uz pastāvīgo dzīvesvietu nāves brīdī. Gan, piesaistot starptautisko jurisdikciju pēdējai pastāvīgajai **[oriģ. 6. lpp.]** dzīvesvietai valstī, gan arī, piesaistot to FamFG 343. panta 3. punkta nosacījumiem, pastāv paralēlo tiesvedību risks dažādu dalībvalstu tiesās.
- 10 Saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 4. pantu mantošanas lietās jurisdikcija lemt par mantošanu kopumā ir tās dalībvalsts tiesām, kurā mirušajam nāves brīdī bija

pastāvīgā dzīvesvieta. Pamatojoties uz prasītājas sniegto informāciju, mirušā pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta nebija Vācijā, bet gan Spānijā. Tas tādēļ, ka viņš Vācijā uzturējās vēl tikai dažas nedēļas ārstniecības nolūkos 2015. gadā, bet citādi pārējo laiku pavadīja Spānijā, kur laulātajiem bija nekustamais īpašums.”

11 Rezultātā lietas dalībniece Nr. 1 panāca Esteponas (Spānija) izmeklēšanas tiesas Nr. 3 2019. gada 29. aprīļa nolēmumu [..]. Tajā cita starpā vācu valodas tulkojumā ir šāds formulējums:

12 “[..]

Pamatojoties uz iesniedzējas iesniegumu, es nolemju atteikties no nolēmuma pieņemšanas šajā tiesvedībā, jo Vācijas valsts tiesas atrodas labākā situācijā, lai lemtu par mantošanu, ņemot vērā mantošanas praktiskos apstākļus, piemēram, attiecīgā šīs lietas dalībnieka pastāvīgo dzīvesvietu un būtiskas mantojuma daļas atrašanās vietu.”

13 Iesniedzot 2017. gada 23. martā notariāli apliecinātu pieteikumu, notariāli apliecinātā 2019. gada 29. augusta vēstulē lietas dalībniece Nr. 1 lūdza *Amtsgericht Düren* izsniegt viņai vienīgā mantinieka mantošanas apliecību, kā arī Eiropas mantošanas apliecību [..]. Pēc tam viņa iesniedza arī iepriekš minēto Spānijas tiesas nolēmumu. Savukārt lietas dalībnieks Nr. 2 cēla iebildumus pret prasību.

14 2020. gada 19. februāra nolēmumā *Amtsgericht Düren* [..] norādīja, ka, pamatojoties uz Spānijas [orig. 7. lpp.] pirmās instances tiesas nolēmumu, *Amtsgericht Düren* esot jurisdikcija saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 6. panta a) punktu. Lietas dalībnieks Nr. 2 šo nolēmumu pārsūdzēja [..].

II.

15 Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 267. panta 2. punktu pārsūdzības tiesvedība ir jāaptur un Eiropas Savienības Tiesai jālūdz sniegt prejudiciālu nolēmumu. Noēmums pārsūdzības tiesvedībā ir atkarīgs no tā, kādas būs atbildes uz prejudiciālajiem jautājumiem, kuras nav ne acīmredzamas nedz arī jau noskaidrotas.

16 [..] Nosakot mantošanas lietu tiesu starptautisko jurisdikciju, attiecībās starp Spāniju un Vāciju jāvadās pēc Regulas Nr. 650/2012. Tā kā mirušā pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta pirms viņa nāves 2017. gada 9. martā bija Spānijā, saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 4. pantu starptautiskā jurisdikcija lemt par mantošanu kopumā ir Spānijas tiesām un nevis Vācijas mantošanas lietu tiesām [..]. Tādējādi Vācijas mantošanas lietu tiesas, [..] kurā celta prasība, starptautiskā jurisdikcija ir atkarīga no tā, vai šajā mantošanas lietā vēlāk pieņemtā Spānijas tiesas 2019. gada 29. aprīļa nolēmuma gadījumā runa ir par noteiktajā kārtībā veiktu atteikšanos no jurisdikcijas Regulas Nr. 650/2012 7. panta a) punkta izpratnē, lasot to kopsakarā ar 6. panta a) punktu.

- 17 1. Regulas Nr. 650/2012 7. panta a) punkts tās vācu valodas redakcijā “Tās **[oriģ. 8. lpp.]** dalībvalsts tiesām, kuras tiesību aktus mirušais izvēlējies saskaņā ar 22. pantu, ir jurisdikcija lemt par mantošanu, ja: a) tiesa, kurā iepriekš celta prasība, ir atteikusies no jurisdikcijas tajā pašā lietā saskaņā ar 6. pantu.” vienā un tajā pašā lietā paredz gan to, ka jāveic tiesību aktu izvēle saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 22. pantu, gan arī to, ka tiesai, kurā iepriekš celta prasība, ir jāatsakās no jurisdikcijas. Izmeklēšanas tiesa Nr. 3 Esteponā nav nepārprotami atteikusies no jurisdikcijas. Turklāt Spānijas tiesa 2019. gada 29. aprīļa lēmumā [...] nolēma “atteikties no nolēmuma pieņemšanas šajā tiesvedībā” ([..] “*abstenerme de conocer, [..], de las presentes actuaciones*” [..]). Tādēļ rodas jautājums, vai, pamatojot dalībvalsts starptautisko jurisdikciju atbilstoši Regulas Nr. 650/2012 7. pantam, tiesai, kurā iepriekš celta prasība, ir nepārprotami (burtiski) jāatsakās no jurisdikcijas vai arī pietiek ar to, ka tiesa, kurā pēc tam ir celta prasība, šīs tiesas nolēmumu var interpretēt tādējādi, ka tiesa, kurā iepriekš celta prasība, gribēja atteikties no jurisdikcijas.
- 18 2. Tādējādi rodas jautājums, vai dalībvalsts tiesa, kuras jurisdikcijai ir jāizriet no Regulas Nr. 650/2012 7. panta a) punkta, savas jurisdikcijas ietvaros vēl drīkst pārbaudīt tiesas, kurā iepriekš celta prasība, atteikšanos no jurisdikcijas un vai un kādus iepriekš izlemjamus jautājumus tā vēl var izskatīt, vai arī, un attiecīgā gadījumā – kādā apmērā –, ir saistošs tiesas, kurā iepriekš celta prasība, nolēmums:
- 19 Tas attiecas uz jautājumiem, vai, kā noteikts Regulas Nr. 650/2012 6. un 7. pantā, mantojuma atstājējs ir veicis tiesību aktu izvēli saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 22. pantu, vai tiesā, kurā iepriekš celta prasība, ir iesniegts vienas no tiesvedības pusēm lūgums atteikties no jurisdikcijas saskaņā ar Regulas Nr. 650/2012 6. panta a) punktu un vai tiesa, kurā iepriekš celta prasība, ir pamatoti uzskatījusi, ka tās dalībvalsts tiesas, kuras tiesību akti tika izvēlēti, atrodas labākā situācijā, lai lemtu par mantošanu (Regulas Nr. 650/2012 6. panta a) punkts). **[oriģ. 9. lpp.]**
- 20 3. Turklāt rodas jautājums, vai Regulas Nr. 650/2012 6. panta a) punkts un 7. panta a) punkts neatkarīgi no formulējuma ir piemērojami arī gadījumā, ja mantojuma atstājējs nav skaidri vai ar konkludentām darbībām veicis tiesību aktu izvēli (Regulas Nr. 650/2012 22. pants vai 83. panta 2. punkts), bet gan tas, kuras dalībvalsts tiesību akti piemērojami, var izrietēt no Regulas Nr. 650/2012 83. panta 4. punkta.

[..]